N° 147. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 7 December.

P. KLEEFWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
Bezorging van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

AANBESTEDING.

Op vrijdag den 13 december 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Middelburg, worden aanbesteed:

1. **Het herstellen van eenige sluisdeuren te Neuzen en te Sas van Gent op het kanaal van Neuzen.**
2. **Het driejarig onderhoud van het nederlandsch gedeelte van het kanaal van Neuzen en van het zijkanaal naar de Axelsche sassing, mitsgaders van de telegraaflijn van Neuzen naar de belgische grenzen, ingaande 1 januarij 1862 en eindigende 31 december 1864.**

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De bestekken liggen ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofdingenieur van den waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg, en bij den ingenieur H. S. J. Rose, te Neuzen.

's Gravenhage, 15 november 1861.

De minister van binnenlandsche zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

AANBESTEDING.

Op vrijdag, den 13 december 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur, te Middelburg, worden aanbesteed:

Het verbeteren en begrinden van den jaagweg langs het zijkanaal van Sluiskil naar de Axelsche sassing.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofdingenieur van den waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg en bij den Ingenieur H. S. J. Rose, te Neuzen.

's Gravenhage, 25 november 1861.

De minister van binnenlandsche zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

AANBESTEDING.

Op vrijdag, den 13 december 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur, te Middelburg, worden aanbesteed, in vier perceelen:

Het driejarig onderhoud van de rijks groote wegen in de provincie Zeeland, benevens de telegraaflijnen op de eilanden Walcheren, Zuid-Beveland, Tholen, Schouwen en Duiveland, ingaande 1 januarij 1862 en eindigende 31 december 1864.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod, voor ieder onderhoudsjaar en elk perceel afzonderlijk.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofdingenieur van den waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg,

[illegible] te Middelburg, [illegible]mann, te Goes, en jhr. van den Santheuvel, te Zierikzee.

's Gravenhage, 15 november 1861.

De minister van binnenlandsche zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

HERBESTEDING.

De minister van binnenlandsche zaken verwittigt de gegadigden, dat de besteding van:

Het door klinkertbestrating vervangen van een gedeelte keistraat op den eersten zijtak van 's rijks grooten weg der 1ste klasse no. 3, op Zuid-Beveland, ten gevolge van de zeer hooge aannemingsom is afgekeurd; en

eene herbesteding van dat werk is bepaald op vrijdag den 13 december 1861, des voormiddags ten 10 ure, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Middelburg.

Met wijziging van het bestek no. 123, goedgekeurd den 21 augustus 1861, wordt bepaald:

dat de besteding geschiedt volgens de voorschriften van § 371 der algemeene regelen en bepalingen, bij inschrijving en opbod;

dat ten gevolge daarvan het inschrijvingsbiljet niet door de borgen behoeft te worden geteekend;

dat het werk zal behooren te zijn opgeleverd vóór of op den 1 october 1862;

dat de kosten, die op de eerste besteding zijn gevallen, mede ten laste van den aannemer komen; en

dat de trekpenning bedraagt f 10.

's Gravenhage, 11 november 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

De burgemeester en wethouders van Veere, brengen bij deze ter kennis, dat bij de op heden plaats gehad hebbende uitloting van achterstallige schulden dezer gemeente, zijn getrokken de navolgende nommers 107, 126, 259, 310, 466, 1159, 1612, 1820, 2160, 2227, 2260, 2311, 2478, 2601, 2922, 2943, 2970, 3064, 3210 en 3218. Waarvan het bedrag ter som van f 10 op ieder nommer tegen intrekking der bons ten raadhuize kan worden ontvangen.

Veere, 2 december 1861.

SNIJDER, burgemeester.
J. P. VAN DEN HEUVEL, secretaris.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 6 december.

De eerste kamer heeft gisteren hare werkzaamheden hervat, die zich in deze eerste zitting echter alleen bepaalden tot de mededeeling van het inkomen van vele stukken, en daaronder ook de laatstelijk door de tweede kamer aangenomen wetsontwerpen.

De tweede kamer heeft woensdag de behandeling van hoofdstuk IV ten einde gebragt. De kruistogt tegen de verhooging der schraalst bezoldigde lage ambtenaren van de ministeriële bureaux is weder voortgezet bij een amendement van den heer Dullert op art. 2, strekkende om de daar uitgetrokken traktementen met f 2400 te verminderen. Dit amendement werd aangenomen. Bij art. 21, traktementen der rijksveldwachters, *ontstond incidenteel eene diskussie over den toestand* van het jagtveld en over de gevolgen der intrekking van de premiën voor het dooden van schadelijk gedierte; door de overplaatsing van jagtopzieners bij de veldwacht werd er geen genoegzaam toezigt op het stroopen gehouden en de schadelijke dieren vernielden het wild nog verder. De heer Dullert, die de verbetering van het lot der geringe ambtenaren bij deze gelegenheid zoo sterk bestreden had, legde eene teedere bezorgdheid voor het lot der hazen en patrijzen aan den dag. Een amendement van den heer van Heiden Reinestein, strekkende om het weder overplaatsen van acht jagtopzieners bij de veldwacht te beletten, werd echter verworpen. Het zelfde lot viel te beurt aan amendementen van de heeren van Diggelen en Cool, die den post voor het bouwen van gevangenissen (art. 41) verminderen wilden, de eerste met f 21,000 en de tweede met f 13,330. Ten slotte is hoofdstuk IV in zijn geheel aangenomen met 53 tegen 12 stemmen.

Van deze zitting vindt men op de volgende bladzijde een meer uitvoerig verslag.

Gisteren heeft de tweede kamer een aanvang gemaakt met de behandeling van hoofdstuk V der staatsbegrooting (Binnenlandsche zaken), en wel in de eerste plaats met de algemeene beschouwingen over het hoofdstuk in zijn geheel. De heeren Olivier, *Storm van 's Gravesande*, Hoekwater, van Heukelom, Duller en Westerhoff bestreden òf het politiek beleid van den minister van binnenlandsche zaken òf het cijfer van zijne begrooting uit verschillende oogpunten. De besprokene onderwerpen waren hoofdzakelijk het gebeurde met de loterijzaal en met de delftsche akademie, het subsidiestelsel, de opdrijving der uitgaven, enz. De heeren Olivier, van Heukelom en Hugenholtz traden op om te betoogen, dat het voorloopig verslag der kamer inderdaad de getemperde uitdrukking bevat had van de aanmerkingen die in de sektiën gemaakt waren, terwijl de beide andere rapporteurs, de heeren Gevers Deynoot en Westerhoff verklaarden, dat ofschoon in hunne afdeelingen geene beschouwingen over het politiek karakter van den minister waren gevoerd, de afkeuring van de verschillende begrootingsposten daarom niet minder krachtig was geweest.

Eenige leden namen meer of minder uitdrukkelijk het woord *ter verdediging van den minister op*, namelijk de heeren Lycklama a Nyeholt, Zijlker, Luyben, Dirks, van Voorthuysen en van Eck. In ieder geval waren zij voor zijne begrooting, ofschoon de meesten gezind waren om haar cijfer door middel van amendementen zoo veel mogelijk te verminderen.

De minister van binnenlandsche zaken *wederlegde met* buitengewone warmte in eene lange rede de aangevoerde bedenkingen of de tegen hem ingebragte beschuldigingen. In den aanvang kwam hij terug op het voorloopig verslag, welks toon hem diep gekwetst had, en zijn antwoord daarop, zeide hij, was de getemperde uitdrukking van zijn gekrenkt gevoel. Hij wenschte, dat de kamer door een bepaald votum zou verklaren, of het voorloopig verslag de uitdrukking was geweest van de meening der kamer of die van slechts enkele leden.

In weerwil van de groote oppositie, die zich tegen het hoofdstuk van binnenlandsche zaken vertoont, is het algemeen gevoelen, dat het eerst door amendementen belangrijk gewijzigd en dan ten slotte aangenomen zal worden, hoewel slechts met eene kleine meerderheid.

Wegens de late aankomst van den post moeten we ons tot deze beknopte mededeeling van het gisteren verhandelde bepalen.

Bij de heden voortgezette behandeling voerden de heeren Thorbecke en Meeussen het woord. Zij bestreden den minister van binnenlandsche zaken. De heeren Dommer van Poldersveldt, van Diggelen en van Heiden Reinestein daarentegen verklaarden zich genegen den minister te ondersteunen. De *algemeene beraadslagingen werden daarop gesloten en de* artikels aangenomen tot 68, met uitzondering van artikel 60, „jaarwedden van den sekretaris en den bediende der rijkskommissie voor statistiek" dat verworpen werd, met het doel de opheffing der rijkskommissie voor statistiek te provoceren.

Ons laatste berigt omtrent den brand te Antwerpen is van woensdag middag 4 ure en luidt:

„Ik kom daar juist weer van het tooneel der verwoesting. De overblijfselen der raffinaderij en van het entrepot bestaan uit enkele grootendeels ingestorte muren, waartusschen sedert eergisteren avond de puinhoopen liggen te branden. De kelders heeft men gedeeltelijk met water gevuld, doch zoo even heeft men ontdekt dat er een die men droog gelaten heeft, aan het branden is. Aan het opzoeken der lijken is vooreerst nog niet te denken."

Antwerpen ligt nog geen twaalf uur gaans van ons verwijderd, en toch weet men de bijzonderheden van deze ramp ons heele land door vroeger dan hier. Daarvan is de gebrekkige inrigting der postdienst de oorzaak. Een brief, blijkens postmerk, woensdag middag vóór vijf ure te Antwerpen op den post bezorgd, is eerst heden hier aangekomen. Voor het vervoer tusschen Antwerpen en Middelburg zijn dus somtijds *bijna twee etmalen noodig.*

We hebben over de gebrekkige regeling onzer posten meermalen breedvoeriger gesproken en zullen voortgaan er van tijd tot tijd op te wijzen.

* Uit Haarlem schrijft men ons 4 dezer:

„Bij de opening der biljetten van de op gisteren plaats gehad hebbende herstemming van een lid voor de provinciale staten is het gebleken dat op den heer J. L. van der Burch 401 en jhr. M. Salvador 360 stemmen zijn uitgebragt, weshalve eerstgenoemde als zoodanig is benoemd.

„In de op heden gehouden vergadering van den gemeenteraad is met 13 tegen 4 stemmen besloten jhr. M. Salvador *niet* als lid dezer vergadering toe te laten, op grond dat hij bij zijne verkiezing in 1859 niet in het bezit was zijner burgerschapsregten.

„Ook is in die vergadering mededeeling gedaan dat het tekort der rekening van de kommissie tot regeling der feesten bij gelegenheid der nationale tentoonstelling van nijverheid,

ad f 12000, op f 600 na door vrijwillige bijdragen van ingezetenen is gedekt. Daarna is, op voorstel der financiële kommissie, goedgevonden de vroeger door burgemeester en wethouders ingediende supplementaire begrooting, strekkende om dit te kort uit de gemeentemiddelen te bestrijden, als vervallen te beschouwen en tevens aan te nemen het voorstel, waarbij de op de Groote Markt gestaan hebbende muziektempel in eigendom wordt aangeboden, ter vergoeding van de nog ontbrekende f 600.

De ziekte van den prins van Oranje is thans geheel geweken. Maandag heeft hij weder voor het eerst eene wandeling gedaan, ofschoon hij reeds vroeger heeft deelgenomen aan de werkzaamheden van inspekteur-generaal voor het wapen der kavallerie.

Gisteren is door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, op zijn buitenverblijf De paauw aan den leidschen straatweg, eene groote jagtpartij gegeven.

De Staatscourant van woensdag bevat het koninklijk besluit waarbij worden goedgekeurd de statuten van de vereeniging Zoölogisch-botanisch genootschap van akklimatatie, te 's Gravenhage.

Het doel dezer vereeniging is, blijkens de statuten, het gewennen en aankweeken van dieren en planten, voornamelijk uit Nederlands buitenlandsche bezittingen, tot uitbreiding en veredeling der nuttige inlandsche dieren en planten. Om de kennis van het dieren- en plantenrijk op eene aangename wijze te bevorderen worden, voor zoo ver de geldmiddelen dit toelaten, levende dieren en planten verzameld, voorlezingen en tentoonstellingen gehouden en geschriften uitgegeven. Later kunnen mede een museum en eene bibliotheek daaraan worden toegevoegd.

Bij wijze van rentelooze leening brengt de vereeniging een kapitaal van f 150,000 bijeen, verdeeld in aandeelen van f 50 en voor zoo veel noodig in seriën. De gelden waarvoor is ingeschreven worden gestort in vier driemaandelijksche termijnen, ieder van 25 per cent.

De inschrijvers voor 20 en meer aandeelen betalen geene jaarlijksche kontributie; die voor 15 tot en met 19 aandeelen betalen f 5, voor 10 tot 14 f 10, voor 5 tot 9 f 12,50, voor 1 tot 4 f 15 kontributie.

De leden, die tevens aandeelhouders zijn, benoemen uit hun midden een bestuur, dat uit niet minder dan 12 en niet meer dan 20 leden bestaat.

De inkomsten voortspruitende uit kontributiën en entreegelden van vreemdelingen en ingezetenen, den verkoop van dieren, planten en andere produkten, tijdelijke belegging van gelden enz., worden aangewend tot bestrijding der verschillende onkosten voor beheer, daggelden, onderhoud, reisgelden enz.; voorts tot uitkeering van een dividend aan de aandeelhouders, waarvan het bedrag jaarlijks door het bestuur wordt bepaald, doch hetwelk 5 per cent niet te boven zal gaan; en eindelijk tot aflossing bij uitloting van aandeelen, tot een bedrag van niet meer dan 1 per cent van het oorspronkelijk kapitaal.

Bij een batig saldo na de betaling, uitkeering en aflossing, zal hiervan ¼ worden bestemd voor een reservekas, ¼ voor eene bijzondere belooning aan hen die met de uitvoering der zaak zijn belast, en ½ tot uitbreiding of verfraaijing.

De vereeniging wordt opgerigt voor een tijdvak van 29 jaren en 8 maanden.

Keizer Napoleon heeft bij een kabinetschrijven van 19 november, dr. E. M. Hermans dank gezegd voor diens voordragt, gehouden in het 6de letterkundige kongres te 's Hertogenbosch, waarin wordt aangetoond, dat de ebuzonen, aduatikers en menapiërs, waarvan Julius Cesar melding maakt, tusschen de rivieren Rijn, Maas en Moezel hebben gewoond en wel vooral in de landstreek tusschen Aken en Mayen en dus in den Eifel.

Het bestuur van het kollegie-dispuut Vrije studie! dat te Delft was opgerigt, om in de leemte te voorzien door de sluiting van de akademie in de studie te ontstaan, heeft, afstuitende op de bezwaren die uit art. 60 van 't nieuwe reglement voortvloeijen, voorloopig de werkzaamheden geschorst.

De te Antwerpen gevestigde sub-kommissie voor de oprigting van een standbeeld voor Joost van den Vondel heeft in eene kortelings gehouden bijeenkomst besloten, zich tot alle letterkundige instellingen binnen die stad te wenden, om hare medewerking in te roepen tot bereiking van het beoogde doel. Le précurseur heeft het denkbeeld geopperd, om eene beknopte levensbeschrijving van den grooten dichter, gepaard met een overzigt zijner werken, gratis te verspreiden of zeer goedkoop verkrijgbaar te stellen, ten einde op die wijze den grondslag te leggen voor algemeene inschrijving.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Benoemd tot officier van de Eikenkroon de heer C. F. J. Pape, predikant te Heusden.

Benoemd, als belooning der krijgsverrigtingen in het Palembangsche in oktober 1860, tot ridder der 4e klasse van de Militaire Willemsorde de officier van gezondheid 3e klasse G. A. Raland en de adjudant-onderofficier der infanterie J. Bolle.

Toegekend, om de zelfde reden, de eeresabel aan den kapitein der infanterie K. F. Schultze.

Als boven, eervolle vermelding aan den kapitein J. Tomei en de sergeanten P. J. Schatteleijn en B. C. H. Pottkamp, allen van de infanterie.

Vergunning verleend aan den oost-indischen hoofdambtenaar E. F. graaf van Bentheim Tecklenburg Rheda, laatstelijk resident der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, thans met verlof in Europa, tot het aannemen der versierselen van Ehrenritter der Johanniter-orde, hem door Z. M. den koning van Pruissen geschonken; en aan mr. A. Bogaers, oud vice-president der arrondissements regtbank te Rotterdam, tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder eerste klasse der orde van verdienste van den Heiligen Michaël, hem door den koning van Beijeren geschonken.

GEMEENTEBESTUREN. Benoemd tot burgemeester der gemeente Bruinisse de heer J. B. Nederveen.

Marine en leger.

Zr. Ms. schroefstoomschip De Linge, onder bevelen van den luitenant ter zee der 1e klasse T. M. van der Mark, is in den namiddag van den 3 dezer, van de reede van Hellevoetsluis naar zee vertrokken ter opvolging zijner bestemming naar Oost-Indie.

Burgerlijke stand.

Vlissingen, van 23 tot 30 november.

Gehuwd: Ch. van de Poel, jm. 25 j., met E. A. van Sprang, jd. 33 j. J. J. van den Bergen, jm. 21 j., met E. D. de Meer, jd. 23 j.

Bevallen: W. Kampman, geb. Koster, d. P. Hendrikse, geb. Lefevre, d. W. B. Raar, geb. Heym, z. B. Cracau, geb. Lelijveld, z. J. van den Berg, geb. van Rotte, z. A. J. Meba, geb. van Luijk, d. C. P. van der Sluis, geb. Willemse, z. N. Reynhout, geb. van Graafelland, z. (doodgeb.)

Overleden: A. Snijders, man van F. Fou, 79 j. C. J. de Haan, d. 1 j.

Goes, van 23 tot 30 november.

Gehuwd: G. de Jong, wedn. 50 j., met G. Pondman, wed. 41 jaar.

Bevallen: C. van Hoof, geb. van Hilst, d. M. A. Bonze, geb. Hendriks, d. S. P. J. de Backer, geb. Geene, z.

Overleden: J. den Hollander, jm. 73 j. V. J. van Hoof, d. 28 maanden.

Zierikzee, van 23 tot 30 november.

Gehuwd: M. J. Padmos, jm. 26 j., met M. de Jonge, jd. 27 j.

Bevallen: E. E. van Beveren, geb. Berwald, z. J. Goudswaard, geb. Geelhoed, d. J. van Maanen, geb. Buetveld, z. C. Leijdekkers, geb. Volbregt, z. N. Adriaanse, geb. Molegraaff, z.

Overleden: T. Vermeule, wed. 67 j.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Zitting van woensdag 4 december.

De artikelen van hoofdstuk IV der staatsbegrooting.

Daar de algemeene beraadslagingen over dit hoofdstuk gisteren ten einde gebragt waren, werd heden een aanvang gemaakt met de behandeling der artikelen, van welke de meeste zonder diskussie werden aangenomen. Slechts enkele gaven aanleiding tot beschouwingen.

Op art. 2, traktementen der ambtenaren van het departement, stelde de heer *Dullert* een amendement voor, strekkende om dien post met f 2400 te verminderen, het bedrag dat door de afschaffing der betrekkingen van hoofdinspekteur en inspekteur der rijkspolicie vrijvalt en hetgeen de minister nu over de lage ambtenaren van zijn departement wilde verdeelen om hun lot eenigzins te verbeteren. De heer *Elout van Soeterwoude* ondersteunde het plan van den minister en bestreed het amendement, terwijl de heer *van Asch van Wijck* ook eene vermindering wilde, doch slechts van f 1900. De *minister van justitie* verdedigde de regtvaardigheid van zijn voorstel met groote kracht en welsprekendheid en wees op de inkonsekwenciën die de kamer in dit opzigt begaat. Desniettemin werd het amendement Dullert met 46 tegen 23 stemmen aangenomen, waardoor dat van den heer van Asch van Wijck verviel.

Bij art. 21, traktementen der rijksveldwachters, ontstond de oude strijd tusschen landbouwers en jagers, doordien het in het plan van den minister ligt, acht rijksveldwachters, die tot dusverre alleen met het toezigt op jagt en visscherij belast waren, te doen overgaan tot de gewone dienst. De heer *Dullert* bestreed dit plan en weidde uit over de nadeelen die door deze en dergelijke zaken aan het jagtveld worden toegebragt. De heer *van Heiden Reinestein* en de heer *van Nispen van Sevenaer* verklaarden beiden, dat het jagtveld zich in een aller slechtsten toestand bevindt en dat er, ten gevolge van de intrekking der premiën voor het dooden van schadelijk gedierte, in sommige distrikten meer vossen dan hazen zijn. De sprekers wenschten dus dat de jagtwet goed gehandhaafd en het toezigt niet verminderd zou worden. Daarentegen werd de opheffing der premiën verdedigd door de heeren *Westerhoff*, *Reinders* en *Idzerda*, die dezen maatregel in het belang van den landbouw achtten. De heer *van Heiden Reinestein* stelde ten slotte een amendement voor, om dezen post in die mate te verminderen, dat de bovengenoemde overgang der acht veldwachters onmogelijk zou worden; doch dit amendement werd verworpen.

Over de 6de afdeeling dezer begrooting (artt. 30—39), handelende over de kosten der gevangenissen, werden uitgebreide algemeene beraadslagingen gevoerd, voornamelijk tusschen den heer *Cool* en den *minister van justitie*. De eerstgenoemde wenschte dat de regering met meer kracht het cellulaire stelsel zou uitbreiden, omdat de regter nu dikwijls in de toepassing der cellulaire straf wordt belemmerd, daar het aan genoegzame cellen ontbreekt. De *minister* was het in het algemeen met den heer Cool eens, en oordeelde dat bij een nieuw wetboek van strafregt de cellulaire straf de eenige straf zou moeten zijn. Zoo lang echter over het stelsel nog geen definitieve uitspraak was gedaan, mogt met het bouwen van cellen niet worden voortgegaan. De cellulaire gevangenissen te Roermond, Goes en Dordrecht zouden echter de gelegenheid aanbieden, om binnen betrekkelijk korten tijd aan de toepassing der cellulaire straf uitbreiding te geven, daar de regter alsdan 134 cellen meer tot zijne beschikking zal hebben.

Bij de 7e afdeeling, gebouwen der gevangenissen, maakte de heer *van Diggelen* de opmerking, dat de kosten voor gebouwen op elk hoofdstuk der begrooting zeer aanzienlijk zijn en hier, bijv., een zesde gedeelte van de totale som van dit budget van justitie verslinden. Deze aanzienlijke uitgaven achtte spreker niet genoegzaam toegelicht, terwijl hij tevens de noodzakelijkheid van het bouwen van een huis van bewaring aan den Helder in twijfel trok. De *minister* verklaarde, dat hij in het vervolg voor duidelijker toelichting tot deze posten zorgen zou, en bestreed twee voorgestelde amendementen, eens van den heer van Diggelen om art. 41, kosten voor het bouwen van gevangenissen, met f 21,000, en een van den heer Cool om dien zelfden post met f 18,330 te verminderen. Bij deze bestrijding zeide de minister, dat hij de aanbesteding voor het gebouw te Goes had doen staken, terwijl hij daarentegen het bouwen van het huis van bewaring aan den Helder als onvermijdelijk noodzakelijk verdedigde.

De beide amendementen werden verworpen.

Na goedkeuring van de weinige overige artikelen, werd hoofdstuk IV, thans vastgesteld op een bedrag van f 2,958,527,60 in zijn geheel in stemming gebragt en met 53 tegen 12 stemmen aangenomen.

Tegen: de heeren van Foreest, de Brauw, Westerhoff, Tutein Nolthenius, Schimmelpenninck, Mijer, van Diggelen, Wintgens, Lyclama a Nyeholt, Cool, van Asch van Wijck en Hoffman.

Enquête.

Het voorstel van de heeren Delprat, Poortman, Blussé van Oud-Alblas, Dullert en ter Bruggen Hugenholtz, tot het houden eener enquête omtrent de zeemagt die Nederland behoeft, luidt als volgt:

De ondergeteekenden stellen voor het houden van een onderzoek (enquête) omtrent de volgende vraagpunten:

I. Welke zeemagt behoeft Nederland?

II. Welke is de tegenwoordige toestand van het materieel onzer zeemagt en in hoe ver beantwoordt dit aan de behoefte?

III. Welke wijze van aanbouw van oorlogsbodems moet gevolgd worden?

De voorstellers wijzen er in de memorie van toelichting op, dat de minister van marine in de gewisselde stukken zelf als het ware het denkbeeld van een enquête aan de hand heeft gegeven, en er zich ook niet tegen verklaard heeft toen een aantal leden de noodzakelijkheid van zulk een onderzoek betoogden. Doch al ware dit ook niet het geval geweest, dan zouden er, naar het inzien der voorstellers, afdoende redenen voor het houden eener enquête bestaan. Er heerscht in den bouw en de inrigting onzer vloot geen vast stelsel, en het is dus wenschelijk daartoe te geraken, eer men weder millioenen op millioenen besteedt. Volkomen zekerheid is er niet dat door de enquête het doel zal worden bereikt; maar de proef behoort althans te worden gewaagd.

Buitenland.

Algemeen overzigt.

Het geschil over het eigendomsregt van het Dappendal is, zoo als ligt te voorzien was, nog niet geëindigd. Men gaat ijverig voort met het wisselen van notaas. De zaak is dan ook van te veel gewigt om te verwachten dat Frankrijk van zijne eischen zal afzien of Zwitserland spoedig toegeven. Dit gevoelen vinden onze lezers onder „Staatkundige beschouwingen" nader uiteengezet.

In de zitting der belgische kamer van vertegenwoordigers van dingsdag, is bij de voortzetting der beraadslaging over het op de troonrede te geven antwoord, door sommige leden wederom geklaagd, dat de vlaamsche taal in België bij de fransche achter gesteld werd. De minister van binnenlandsche zaken zeide dat de vlaamsche taal hem zeer ter harte ging, maar dat de grieven harer voorstanders ten deele geheel ongegrond en overigens zeer overdreven waren. „Ik erken, zeide hij, dat na 1830, door de hevige reaktie tegen de nederlandsche staatkunde, België al te veel fransch is gemaakt; maar wij zijn van die verkeerdheid teruggekomen. Er is reeds veel voor de vlaamsche taal gedaan; wat voor haar nog te doen is zal niet worden verzuimd. Maar er is iets waarvoor wij ons bovenal behooren te wachten, namelijk splitsing van deze vergadering en van ons land in vlaamsch en waalsch; dat zou eene onherstelbare dwaling, ja een misdrijf zijn."

Den volgenden dag werd de behandeling van dat onderwerp voortgezet. Twintig redevoeringen, drie voorstellen, zes uren van beraadslaging zijn er aan ten beste gegeven. Het einde was dat men een amendement aannam van den heer Ernest Vandenpeereboom tot bijvoeging dezer woorden: „Wij hopen dat de regering maatregelen zal nemen, om aan de nadrukkelijke klagten der vlaamsche bevolking, voor zoo ver zij zullen blijken gegrond te zijn, te gemoet te komen."

De fransche Moniteur van woensdag geeft eene zeer omstandige uiteenzetting van al de berigten door de dagbladen van Amerika omtrent de aanhouding van de kommissarissen der zuidelijken medegedeeld. Met nadruk wordt daarbij opgemerkt dat volgens de meest algemeen verspreide lezing, de bevelhebber van de San Jacinto zonder bepaalde volmagt op eigen verantwoording heeft gehandeld. Tot bewijs daarvoor worden aangehaald de woorden door den heer Wilks gesproken en reeds vroeger door The times opgegeven. De bevelhebber zou namelijk gezegd hebben „dat hij meende zijn pligt te doen door de gezanten in hechtenis te nemen, en dat het ergste wat hem zou kunnen overkomen indien de regering zijne handelwijze afkeurde, zou bestaan in het ontvangen van zijn ontslag." Na alle berigten te hebben overwogen en vergeleken komt de Moniteur tot de slotsom dat eene vredelievende oplossing van het geschil aan gene zijde van het Kanaal geenszins voor onmogelijk wordt gehouden. Ten aanzien van den indruk welken dit incident in Amerika gemaakt heeft, en de houding van de drukpers, maakt de Moniteur de opmerking dat indien de openbare meening in de Vereenigde staten zeer krachtig is, zij evenzeer uiterst onbestendig moet genoemd worden. 't Beste is dus rustig den uitslag af te wachten die toch niet lang meer achterwege kan blijven.

De konsul der Vereenigde staten te Parijs heeft aan de dagbladen een schrijven van den generaal Scott medegedeeld,

waarin deze de bewering voor onwaar verklaart, volgens welke hij verzekerd zou hebben dat het kabinet van Washington last gegeven had om de kommissarissen der zuidelijke staten zelfs op een schip onder neutrale vlag in hechtenis te nemen. Hij had volstrekt geene kennis gedragen van de besluiten van het goevernement der unie. De generaal Scott betoogt overigens de noodzakelijkheid van het behoud der vriendschappelijke betrekkingen tusschen Engeland en Amerika; hij hoopt, dat de vraag, of de kommissarissen met oorlogskontrabande gelijk te stellen waren, op minnelijke wijze vereffend zal kunnen worden, en hij drukt de overtuiging uit, dat het tusschen Amerika en Engeland niet tot een oorlog kan komen, indien er geene ernstiger provokatie plaats heeft, dan tot dusverre.

Uit een berigt van de *Morning post* blijkt, *dat sedert vier* maanden geheime agenten van het goevernement der Vereenigde staten in Engeland het oog op alle van daar naar Noord-Amerika bestemde schepen en hunne lading houden; dat ten gevolge hunner opgaven laatstelijk een engelsch vaartuig, Fingal, hetwelk met eene lading oorlogsbehoeften ter waarde van 48,335 ponden sterling uit Engeland naar de zuidelijken is gestevend. *door de kruisers der unie is* genomen, dat het engelsche goevernement op het bedrijf dier spionnen opmerkzaam is geworden, en dat daaraan weldra een einde zal zijn gemaakt.

Van het officieel orgaan der engelsche regering is woensdag een buitengewoon nommer verschenen, bevattende eene proklamatie van de koningin, waarbij de uitvoer van wapenen, ammunitie, als ook van andere militaire artikelen en lood verboden wordt.

Eenige dagen geleden was te Londen het gerucht in omloop, dat het kabinet besloten had, wegens de opgerezen verwikkelingen met de Vereenigde Staten, het parlement, hetwelk naar den gewonen gang van zaken eerst in de maand februarij zou moeten vergaderen, reeds tegen kersmis bijeen te roepen. Thans wordt dit gerucht echter als voorbarig beschouwd, dewijl het antwoord op de door Engeland aan de unie gedane eischen niet vóór kersmis kan aankomen.

Woensdag is Garibaldi te Turijn aangekomen. Evenwel is hij *niet zoo als men verwachtte in de kamer van afgevaardigden* verschenen.

Den zelfden dag heeft de heer Ricciardi voorgesteld den zetel van het parlement voor het zittingjaar 1862 naar Napels over te brengen. De heer Ratazzi heeft daarop geantwoord. Hij keurde het voorstel sterk af en zeide onder anderen dat Rome de natuurlijke hoofdstad van Italië is en dat weldra ook feitelijk zijn zal. Hij was overtuigd dat de fransche regering voornemens is aan de bezetting van Rome een einde te maken, omdat zij aandruischt tegen de liberale gezindheid der franschen en ook de wenschen van den paus niet bevredigt. Italië moet Frankrijk warme vriendschap toedragen, want het heeft aan die mogendheid groote verpligting. Hij wees er verder op dat het zaak is de vooroordeelen der opregte katolieken, betreffende het wereldlijk gezag van den paus, uit te roeijen en hen voor de zaak van de eenheid te winnen. Zijne rede werd zeer toegejuicht.

De berigten uit Hongarije in de jongst verloopen dagen ontvangen, *luiden in een opzigt zeer gunstig, namelijk dat* niets meer wordt vernomen van demonstratiën tegen de regering of van pogingen tot verzet, maar hieruit mag niet het besluit worden getrokken, dat de voormalige partijschap geheel is uitgedoofd. Dergelijke omkeer heeft in geenen deele plaats gehad; in stilte werkt de partij voort, die de wetgeving van 1848 van kracht wenscht te zien, maar zij heeft geen harer aanhangers verloren; ook die, welke tot het jaar 1847 wenscht terug te gaan, is niet minder werkzaam dan vroeger, al dekt eene schijnbare rust hare pogingen. Zij telt vele aanhangers onder de leden van den rijksraad en groot is dat aantal onder hen, die bij de jongste reorganisatie tot goeverneur en tot andere betrekkingen in de onderscheidene komitaten zijn benoemd.

Volgens telegrafische mededeeling uit Athene worden de prinsen Ludwig en Leopold, zonen van prins Luitpold van Beijeren, weldra aldaar verwacht. Hunne komst staat, naar men zegt, in verband met de kwestie der troonopvolging.

Staatkundige beschouwingen.

Het Dappendal.

Het is zeer begrijpelijk en vergeeflijk, dat men een opwelling van drift heeft gevoeld, toen men hoorde, dat de rust van Europa dreigde verstoord te worden, *ter wille van een kleine* vallei in het Juragebergte, waarvan zeer weinigen ooit gehoord hadden, en dat ter naauwernood op een enkele kaart is te vinden. Doch uit de schijnbare onbeduidendheid van de aanleiding te besluiten dat de buit zelve onbeduidend is, is verkeerd. Gibraltar is volstrekt geen groote of voordeelige bezitting van Engeland, en toch heeft Engeland hardnekkig er voor gestreden en zal, *zoo noodig, niet minder hardnekkig strijden* om het te behouden. Eene bezitting, die op het kongres van Weenen het onderwerp van eene afzonderlijke overweging en beslissing uitmaakte, en sedert jaren door Frankrijk wordt begeerd, mag wel van eenige waarde worden beschouwd. Een enkele blik op eene goede militaire kaart leert die waarde ons kennen. Aan de zuid-oostelijke afhelling van het Juragebergte ligt het zoogenaamde Pays de Gex, dat, ofschoon zich niet uitstrekkende tot de kusten van het Meer van Geneve, toch zijn bezitter in staat stelt ieder oogenblik de noordelijke kusten in bezit te nemen. Dit land van Gex hoort aan Frankrijk, en zou groote waarde hebben als verdedigingslijn tegen vreemde aanvallen, indien de gemeenschap met Parijs beter ware. Doch er loopt slechts een militaire weg door de Jura naar Parijs, maar voor drie of vier mijlen over vreemd grondgebied. Nu kan men het wel bereiken door een omweg, die het Juragebergte ten zuiden van Geneve doorsnijdt; doch de groote weg van Dijon naar het Pays de Gex *loopt door een uitstekende hoek van het kanton* Vaud; en deze hoek draagt den naam van het Dappendal. Onvruchtbaar en klein, heeft hij een groot strategisch gewigt. Zoo lang het in handen blijft van een zwitsersch goevernement, is het een lastig beletsel voor Frankrijk. Het dwingt een geheel leger òf een aanzienlijken omweg door het zuiden te maken, òf zijne artillerie over de bergen met veel moeite te slepen. Nu is het wel waar, dat zulke beletselen een goed generaal slechts kunnen ophouden, maar niet voortdurend belemmeren, doch de verdediging van het Dappendal is gemakkelijker dan de bestorming. Zulke positiën, door de natuur versterkt, beteekenen veel in een oorlog. Ten allen tijde zijn bergpaden gewigtige bondgenooten geweest, om de invallen van vijandige troepen af te slaan. Zwitserland heeft dus volkomen gelijk, wanneer het niet zoo gemakkelijk in de *ontrooving van dit belangrijke punt berust. Doch* er is een diepere oorzaak voor de opgewekte onrust, dan het enkele verlies van eene strategische positie. De twist over het Dappendal behoort tot een reeks van gebeurtenissen, die er zijn eigenlijke groote beteekenis aan geeft. De positie van Geneve en zijn grondgebied gelijkt tegenwoordig veel op die van den gevangene, die de eene boei voor, de andere na, zich ziet aandoen, tot dat hij ten laatste geheel gebonden is. Sinds de aanhechtingen van het vorige jaar is het kanton van Geneve zoo geheel door fransch grondgebied ingesloten, dat het als een brokje in de kaken van een groot monster slechts wacht om ingeslokt te worden. Savoye ligt aan de eene zijde, het Pays de Gex aan de andere. De inzwelging, die Zwitserlands kleine krachten niet kunnen beletten, wordt langzaam en onverbiddelijk voorbereid. Elke opvolgende beweging van des keizers politiek slaat de klaauw van den franschen adelaar vaster om de landen, die het ongeluk hebben aan den weg te leggen, die naar den Simplon voert. Het is niet voor niet, dat Chablais in het laatste jaar *is geannexeerd en, in strijd met het verdrag, versterkt, en dat* nu de passen, waardoor het lagere land van het kanton Vaud open ligt, in bezit genomen zijn. In de laatste achttien maanden is Napoleons geheime diplomatie rusteloos werkzaam geweest. Elders wil hij geen onrustig nabuur zijn: jaar aan jaar verloopt, zonder dat aan de spaansche en duitsche grenzen eenige botsing plaats grijpt. De andere zwitsersche kantons, die aan *zijn rijk grenzen, Bazel, Bern en Neufchatel worden nooit* met diplomatische verwikkelingen lastig gevallen. Maar door een vreemd toeval heeft hij altijd te lijden van die kantons, die den weg naar den Simplon bezet houden. Zelfs met het verwijderde Wallis had hij een kwestie, naar aanleiding van een spoorwegongeluk; en rusteloos duren de verwikkelingen met de kantons van Vaud en van Geneve voort. Het is ondenkbaar, dat het zwitsersch goevernement zich in de beteekenis van dit alles vergist. Het italiaansche volk toont vrij duidelijk den lust te hebben om zich aan de voogdijschap van Napoleon te onttrekken. Napoleon weet het en zoekt meester te worden van de Alpen-passen, om daardoor het noodig ontzag voor zijn magt in Italië levendig te houden. De berg Cenis is door een dievenstreek reeds in zijn bezit: en nu ligt de Simplon aan de beurt. Hoe overeenkomstig zulke aanhechtingen met de leer der natuurlijke grenzen ook zijn, het is te begrijpen dat de zwitsersche konfederatie er minder mede ingenomen is.

Wat de kwestie van het regt betreft, bestaat er geen de minste dubbelzinnigheid. Niettemin was het wel te wenschen, dat het kongres van Weenen wat minder zich met halve maatregelen had ingelaten. Het land te geven aan den een, en den weg die er heen leidt, aan een ander, is niets anders dan eindelooze twisten uit te lokken. Indien men bevreesd was, dat het bezit van het land van Gex door Frankrijk een aanleiding tot misbruik voor Frankrijk zou zijn, dan ware het beter geweest de geheele streek aan Zwitserland over te laten: en de eindelijke regeling, die aan Frankrijk het land, aan Zwitserland den weg schonk, moest uit den aard der zaken eene groote verbittering geven. Het schijnt dat men te Weenen een oogenblik er aan gedacht heeft, want het land van Gex werd werkelijk door Alexander van Rusland aan het kanton Vaud aangeboden; doch toen dit aarzelde, verminderde Alexanders belangstelling in de zaak en zijn vlugtige geest hield zich spoedig met wat anders bezig. Dien ten gevolge werden de oude grenzen, van voor 1789 onveranderd, hersteld. „Het Dappendal *werd aan het kanton Vaud teruggegeven*," en de verbonden mogendheden legden de volgende verklaring af, die gewigt heeft gehad tot dat de leer der natuurlijke grenzen alle oude regten schond: „De mogendheden, die de verklaring van Weenen van den 20 maart (de boven aangehaalde woorden) hebben onderteekend, erkennen op formele en authentieke wijze door de tegenwoordige akte de voortdurende neutraliteit van Zwitserland, en waarborgen het de onschendbaarheid van zijn grondgebied, omschreven volgens de tegenwoordige grenzen." Doch daar de zelfde vijf magten die deze akte teekenden, zich ter zelfder tijd in nog krachtiger bewoordingen verbonden, nooit een Bonaparte aan het hoofd van een franschen staat te dulden, zou het een onhandigheid zijn zich op de heiligheid der verbonden, ter wille van Zwitserlands onafhankelijkheid, te beroepen.

Het zou een zwarte vlek zijn op het karakter van Napoleon, indien hij voortging Zwitserland, waaraan hij zoo veel verpligting heeft, op deze wijze lastig te vallen. Het kanton Vaud, *dat hij vooral plaagt, heeft zijne famielje altijd bijgestaan*. Toen Napoleon naar Elba ging, vonden zijne verwanten, ondanks de mogendheden, een schuilplaats in 't kanton Vaud; en toen de eerste keizer weder in Frankrijk landde, weigerde dit kanton, bijkans de eenige van de gekonfedereerde kantons, hardnekkig den toegang en den doortogt over zijn grondgebied aan de verbonden legers. Bovendien heeft Napoleon III *persoonlijke verpligtingen aan de zwitsersche konfederatie*. Hij was genaturaliseerd burger van Thurgau en woonde daar meer dan 20 jaren. In 1838, nadat zijn aanval op Straatsburg mislukt was, trachtte de fransche minister de Molé den zwitserschen bond te bewegen hem van zijn grondgebied te verwijderen. De ambassadeur had in last zijn pas te vragen, zoo men aan zijn verzoek niet voldeed. Maar het zwitsersch goevernement trotseerde liever de geheele magt van Frankrijk, dan den pligt der gastvrijheid te schenden. Lodewijk Napoleon vertrok toen vrijwillig en liet scheidende eindelooze verzekeringen van zijne dankbaarheid na. Heeft hij ooit de volgende *afscheidswoorden van Zwitserland*, die hij toen sprak, herlezen? „Vrijwillig het eenige land verlatende, waar ik bescherming en steun gevonden heb, en een streek, die zoo veel regten op mijn genegenheid heeft, vertrouw ik aan het zwitsersche volk te hebben bewezen, dat ik de belangstelling en de achting verdien, die ze mij zoo edel hebben betoond. Nooit zal ik de houding der kantons vergeten, die zich zoo moedig voor mij hebben uitgesproken. Ik hoop dat onze scheiding niet eeuwig zal zijn, en dat de dag komen zal, waarin ik, zonder de belangen in gevaar te brengen van twee volken, die nooit vijanden moeten zijn, weder *de schuilplaats zal mogen opzoeken, die door een twintigjarig* verblijf en het burgerregt dat ik mogt verkrijgen, voor mij een tweede vaderland is geworden." De dag waarop hij den bodem van Zwitserland weder heeft betreden, is nooit aangebroken en zal waarschijnlijk wel nooit komen. Zelfs zijn geweten zou hem zijn ondank verwijten, indien hij ooit zijn oogen weer liet rusten op die schoone tooneelen, waar hem *eens een zoo edelmoedige en zoo ondankbare bescherming* werd aangeboden, en waar hij, misschien opregt, die warme beloften neerschreef, sinds zoo laaghartig geschonden.

Zeetijdingen.

Sedert 4 dezer zijn de reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd voor Antwerpen: *Orion*, gez. Bach, Odessa; *Catharina*, gez. Smid, Fredrikstad; *Mavorich*, gez. Ellis, Livorno; *Waldener*, gez. Frantzen, Rio; *Mathilde*, gez. Jongensen, Oostzee; *Alpha*, gez. Gilbert, Spanje; *Amilie*, gez. Otmon, Sevilla. Voor Gent bestemd: *Leo*, gez. Muller, Riga.

— Den 3 dezer is ter reede van Veere gekomen de schooner *Catharina Elizabeth*, gez. J. Pander, van Newcastle met kolen naar Middelburg bestemd, en heden naar zee gezeild de hoeker *Adriana Francisca*, gez. van Eyk, van Middelburg met ballast naar Newcastle.

Handelsberigten.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 6 december.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	61 13/16
	dito Nationale dito	3	„	74¼
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	133¼
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	100⅜
	Certifik. Hope & co.	4	„	72¼
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	91⅝
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			189½
	Leening 1860	4½	„	87⅞
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	2	„	41⅛
	dito binnenlandsch	3	„	46⅞
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	44
	dito amsterdamsche	5	„	67⅛
	dito nationale	5	„	53⅜
	dito 1847/1852	2½	„	23
	Bank aktien	3	„	—
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	44⅛
	dito nieuwe	3	„	43⅝
Grenada.	dito			14⅝
Venezuela.	dito	2½	„	19⅛
Illinois.	dito	7	„	77¾
Mexiko.	dito	3	„	24⅛

Graanmarkten.

Amsterdam 6 december.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 42. Lijnolie op zes weken f 37.

Dordrecht 5 december.

Tarwe, rogge, haver en raapolie prijshoudend; gerst en spelt 20 cent lager; bruineboonen 50 cent hooger; kool- en lijnzaad lusteloos.

Oostburg 4 december.

De aanvoer van granen was heden tamelijk ruim en er bestond vrij goede vraag voor tarwe en wintergerst, tegen lagere prijzen; ook voor de overige artikelen waren koopers lager gestemd, doch daarvan werd weinig losgelaten beneden vorigen prijs. Men betaalde voor tarwe f 12, f 12,25, enkele nog f 12,50, mindere f 11 a f 11,75. Rogge f 7,80 a f 8,40. Wintergerst f 5,75 a f 6,40, zomer dito f 5,50 a f 6. Haver 3 a 3,70. Paardenboonen f 8 a f 8,30. Erwten f 10,75 a f 11,50.

Middelburg 5 december.

Ofschoon de aanvoer van zeeuwsche tarwe uiterst klein was, zoo werd er uit Walcheren meer geveild dan de vorige week en tot eene verlaging van 25 cents per mud was er goede vraag, doch moeijelijk was het om alzoo te koopen. Jarige zeeuwsche tarwe niet getoond; nieuwe zeeuwsche dito niet ter veil. Puike jarige walchersche tarwe f 12, gewone f 11,40 de mud; puike nieuwe walchersche dito f 12,25, gewone f 12,15 en f 12. Jarige zeeuwsche rogge niet vrij van lucht was aan f 7,50 te koop; puike nieuwe dito f 9,25 a f 9. Gerst ging vrij goed van de hand, men kocht de beste wintergerst f 6,35 à f 6,20, mindere f 6; puike zomer dito f 6,25 a f 6, naar deugd en kwaliteit. Puike walchersche witte boonen waren hoogst moeijelijk beneden f 13 te koop, mindere soorten zijn f 12,50 a f 12 gekocht; puike walchersche bruine dito weinig getoond en zijn met graagte aan f 15,50 a f 16 de mud gekocht, mindere soorten bleven onverkocht. Walchersche groene erwten zeer weinig ter veil, algemeen hield men die op f 13 vast; afwijkende soorten niet begeerd. Groote dito niet getoond,

zouden f 15 a f 14 hebben kunnen opbrengen. Walchersche paardenboonen f 8,50 a f 8. Zeeuwsche groene erwten zijn aan f 12,50 de mud gekocht. Koolzaad niet ter veil. Raapolie f 42,50. Patentolie f 44,50. Lijnolie f 38 per vat op 6 weken op kontant f 1 lager. Raapkoeken f 92 per 1040 stuks. Lijnkoeken f 13; zachte dito f 15 per 104 stuks.

Gemiddelde marktprijzen.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe . . .	f 11,— à f 12,40	Paardeboonen	f —,— à f —,—
Rogge oude	- 7,50 à - 9,25	Gr. erwten .	- 12,50 à - 14,50
Gerst wint. .	- 6,— à - 6,35	Kool en raapz.	- —,— à - —,—
Dito zom. .	- 5,75 à - 6,25	Aardappelen.	- 3,50 à - 5,50
Haver . . .	- 3,75 à - 4,50		per ned. pond.
Witteboonen	- 12,50 à - 13,—	Versche boter	f —,98 à f 1,02

Middelprijzen van bakbare tarwe f 12,25 en rogge f 9,—.

Weldadigheid.

COLLECTE.

DE KERKERAAD der EVANGELIESCH LUTHERSCHE GEMEENTE te Middelburg, heeft besloten om de **gewone jaarlijksche Collecte** aan de Huizen der Ingezetenen binnen deze Stad, te houden op Maandag den 9 December aanstaande, des middags van 12—3 ure. Hij neemt bij deze de vrijheid om de aan zijne zorg toevertrouwde armen aan te bevelen, met de bede dat de Hemelsche Vader aller harten tot liefde bewege.

De Kerkeraad voornoemd,
J. B. GOPNER, preses.
W. ZOELLER, secretaris.

Veere, den 6 december 1861.

DIAKENEN der Hervormde Gemeente, dankbaar voor de belangrijke giften, welke hun in vorige winters ten behoeve der talrijke armen toekwamen, nemen bij deze de vrijheid die behoeftigen op nieuw der liefdadigheid, ook van Middelburgs vermogenden, aan te bevelen. Reeds nu noodzaken de gedeeltelijke staking van den fabrieksarbeid en het groote aantal zieken tot aanzienlijke uitgaven, waarom Diakenen voor het aanstaande barre jaargetijde dringend de hulp inroepen van meer beweldadigden, wier giften hun door den heer Z. Snijder welwillend overgemaakt zullen worden.

Diakenen voornoemd,
A. A. DE BRUIJNE.
M. DE MOL Az.

Advertentien.

Bevallen van eene DOCHTER E. J. BEKKER—BEUNKE.
Utrecht, 3 December 1861.

Eenige Gemeenteleden met het uiterst genoegen gelezen hebbende het verslag in de Middelburgsche Courant, betrekkelijk de plegtige inwijding der Nieuwe Kerk alhier, achten het echter billijk dat er ook bekendheid gegeven worde aan dat gene wat de plegtigheid geen geringen luister en aan den loop der zaak eene gewenschte orde heeft aangebragt.

De Heer J. FREDERIK KLEIN, Organist te Middelburg, heeft, zonder daartoe aangezocht te zijn, eene der grootste en welluidendste Harmoniums Melodiums ten gebruike bij die plegtigheid geheel gratis aangeboden, terwijl hij zich bovendien, ten genoege van alle Toonkunstenaren, de moeite heeft getroost om het godsdienstig Gezang daarop te accompagneren.

Zij hebben gemeend dat door zulk eene belanglooze opoffering aan den man, door wien dit is geschied, eene welverdiende hulde niet mag worden onthouden.

Vlissingen, 6 December 1861.

BETALING van Traktementen bij den Betaalmeester en bij Heeren Ontvangers der Directe Belastingen.

Door de benoeming van C. SCHILLEMAN als Hoofd-onderwijzer te Waterlandkerkje, de betrekking van **HULP-ONDERWIJZER** in de openbare lagere School te **Sluis**, onder den Hoofd-onderwijzer J. H. VAN DALE, weldra zullende openvallen, worden de genen, die genegen mogten zijn naar deze betrekking te solliciteren, uitgenoodigd hunne stukken vóór of op den 20 December 1861 franco in te zenden aan den Burgemeester der Gemeente Sluis.

Aan den Hulponderwijzerspost is verbonden eene Jaarwedde van *f* 350, met uitzigt op verhooging tot *f* 400, naar gelang van gebleken bekwaamheden.

Bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de beginselen der Fransche taal zal tot aanbeveling strekken.

WISSELBANK TE MIDDELBURG.

De DIRECTEUR der Wisselbank te Middelburg, daartoe door Heeren Commissarissen gemagtigd, maakt bekend:

dat de gewone jaarlijksche sluiting zal plaats hebben op Zaturdag den 28 December 1861, en dat de Bank zal geopend worden op Donderdag den 2 Januarij 1862;

dat tot het nazien der Saldo's van Rekening zal worden gevaceerd op Dingsdag den 31 December 1861, des voormiddags van 10 tot 12 ure; op welken tijd de Saldohouders worden verzocht aan Heeren Commissarissen over te leggen eene onderteekende opgave van het Saldo hunner Rekening.

Middelburg, den 27 November 1861.

De Directeur voornoemd,
P. DUMON TAK.

MARINE.

OPENBARE VERKOOPING aan 's Rijks Werf te **Vlissingen**, op Woensdag den 11 December 1861, des voormiddags ten 10 ure, van voor 's Rijks dienst afgekeurde Goederen als:

Eiken, Dennen en ander BRANDHOUT, Schalen, Spaanders, Afbraak van Beschietwerk enz.,

waarvan de bezigtiging kan geschieden twee werkdagen te voren, en de Veilings-conditien alsdan zijn gedeponeerd ter *Griffie van voorschrevene Werf.*

Vlissingen, den 30 November 1861.

De Schout-bij-nacht, Adjudant des Konings in B. D.
Directeur en Kommandant der Marine,
H. WIPFF.

Den 27 December 1861, des namiddags ten 5 ure, zal te **Oudvossemeer**, Provincie Zeeland, in de Herberg van den Heer D. J. AMPT, door Ambachtsheeren van Vossemeer en Vrijberghe, in het openbaar worden aanbesteed

HET BOUWEN VAN

EENE KAPITALE HOUTEN KORENSCHUUR,

lang 43 El en breed 13,70, met WAGENHUIS, GRAANZOLDER, DORSCHVLOEREN, STALLEN, KOESTOEP en MESTVAALTHEINING; **twee ARBEIDERS-WONINGEN** onder één Dak, met Bakovens en Regenbakken, en een Steenen **Varkens- en Hoenderhok** enz., met bijlevering van alle Materialen.

In den voormiddag vóór den dag der Aanbesteding, ten 10 ure, zal op de voor de bebouwing bestemde plaats in den **Hollarepolder**, aanwijzing worden gedaan.

Het Bestek en de Voorwaarden zullen, van af den 10 December, vóór de Aanbesteding, ter inzage worden gelegd *in vorengezegde Herberg, terwijl het gevorderd nader* onderrigt kan worden verkregen bij den Rentmeester der Ambachtsheerlijkheid, Jonkheer F. C. DE CASEMBROOT, en den Opzigter D. VAN HIELE, te Tholen. Brieven franco.

OPENBARE VERKOOPING
om gereed Geld,

binnen **Vlissingen**, op Dingsdag den 10 December 1861, des voormiddags ten 11 ure, van **een gedeelte van den INVENTARIS** van het bij Zoutelande gestrande Noordsche BARKSCHIP EMIGRANT, bestaande in Zeilen, Touwwerk, Ankers, Kettingen, Metaal en wat meer zal worden geveild;

En te **Zoutelande**, op Woensdag den 11 December 1861, des voormiddags ten 11 ure, van het **WRAK** van gemeld BARKSCHIP EMIGRANT en van het grooter deel van deszelfs **Inventaris**, bestaande in staand en loopend Want, Zeilen, Ankers, Kettingen, eene Boot, Scheeps-Afbraak en wat meer zal worden geveild.

Informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris D. UYTTENHOOVEN, te Vlissingen.

VERKOOPING

op Woensdag den 11 December 1861, des morgens ten elf ure, op het Plein der Oostkerk, van eene groote partij **KERKSTOELEN**, en des namiddags ten 4 ure, in het NOTARISHUIS, van eene partij

MANUFACTUREN,

Overschoenen, Meubelen en eenig Paardentuig, en wat verder zal worden gepresenteerd. — Alles op Dingsdag te voren, van 10 tot 3 ure, voor een ieder te zien. — Zindelijke Goederen kan men bijbrengen.

L. C. HONDIUS,
Ondernemer van Openbare Verkoopingen,
Taxateur en Boedelschikker.

OPENBARE VERKOOPING op Donderdag den 12 December 1861, des namiddags ten één ure, ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT en Getuigen, op het Noordplein, in het gesloopt wordende voormalig **Arm Wees- of Werkhuis**, van eene aanzienlijke partij

AFBRAAK EN WERKHOUT,

waaronder zware Eiken Balken, Gordingen, Muurplaten, Kinderbalken, Schutsel- en Mestputpalen, Eiken Sparren, Latten, Vloer- en Beschotdeelen, Schrooijen en meer andere Goederen, ten dage der Verkooping voor een ieder te zien.

Zijnde aldaar tevens UIT DE HAND TE KOOP:
Metselsteen, Pannen en Werkhout.

VERKOOPING AAN DE BANK VAN LEENING
te Vlissingen,

op Donderdag den 12 December 1861, beginnende ten negen ure, van de openstaande PANDEN over de maanden Julij, Augustus en September 1860.

Daags te voren, des namiddags van twee tot vier ure, voor een ieder te zien.

BOEKVERKOOPING.

Op Zaturdag den 14 December 1861, des namiddags ten DRIE ure, zal in het NEDERLANDSCH LOGEMENT te Middelburg, Abdij, wijk A no. 51, ten overstaan van den Notaris D. J. VAN DER HORST SERLE, worden verkocht eene verzameling goed geconditioneerde **BOEKEN,** in verschillende Talen en Wetenschappen, waaronder vele Werken over Letterkunde, Opvoeding en Onderwijs, Leerboeken enz., benevens eenige Land- en Zeekaarten en Boekenkasten, alles nagelaten door den WelEdelen Heer T. J. GERSEN, in leven Hoofdonderwijzer aan de School voor gewoon en meer uitgebreid lager Onderwijs te Middelburg.

KIJKDAG: Zaturdag 14 December 1861, des morgens *negen* tot des namiddags *twee* ure.

De Catalogus is à 5 cent verkrijgbaar bij de Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER te Middelburg.

Op Zaturdag den 14 December aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, zal te **Neuzen**, en des namiddags ten 2 ure te **Hoek**, in de Gemeente-Raadhuizen aldaar in het openbaar worden aanbesteed, bij enkele inschrijving,

De levering der SCHOOLBEHOEFTEN voor 1862.

De Inschrijvingsbiljetten voor iedere Gemeente afzonderlijk behooren, uiterlijk den vorigen dag, ter Secretarie der Gemeente NEUZEN te zijn ingeleverd, waar tevens de voorwaarden van aanbesteding ter lezing zijn gelegd.

HOUTVERKOOPING OP RHIJNSBURG,
Vrijdag 3 Januarij 1862.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag den 7 Januarij 1862, 's morgens 10 ure, op de Buitenplaats BERKENBOSCH, Gemeente **Oostkapelle**, van eene aanzienlijke partij

OLMEN BOOMEN,

voor Werkhout, benevens eene partij **vijf jarig Essen, Elzen en Berken Kaphout** enz.

HOUTVERKOOPING OP TWISTVLIET,
Woensdag 8 Januarij 1862.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Vrijdag 10 Januarij 1862, 's morgens 10 ure, op de Hofstede LEEUWENDAMME, onder **Serooskerke,** van omtrent **13,000 Essen, Elzen, Wilgen** en **Doornen MUTSAARDS, 30** Wissen hard en zacht **Kliefhout,** eene partij **Spaanders** en **Wortels** enz.

De ter Verkoop geannonceerde **VISCHSCHUIT** te **Zoutelande,** gereclameerd wordende, zal die Verkoop **geen voortgang** hebben.

VERMIST TE VLISSINGEN
EEN ZAKBOEKJE, INHOUDENDE:

ZES BANKBILJETTEN ad *f* 1000 } Datums en
NEGEN DITO » » 300 } Nummers bekend;

benevens eenige PAPIEREN, voor den Vinder van geene waarde. De eerlijke Vinder wordt verzocht een en ander terug te bezorgen op het Bureau van den Militairen Onder-Intendant te Vlissingen, Nieuwstraat, wijk H no. 236, tegen eene Belooning van **Twee Duizend Gulden;** wordende aan hem, die van het Verlorene tot terug bekoming aanwijzing geven kan, eene som van **Duizend Gulden** uitgeloofd.

UIT DE HAND TE KOOP

70 Chaldrons GROVE STEENKOLEN, aangevoerd van **Newcastle,** met het Nederlandsch Kofschip ENGELINA, gevoerd door Kapitein P. O. SMITH, liggende gepakhuisd te **Vlissingen.**

Informatien te bekomen bij de Scheeps-commissionairs DE GROOFF & HECTOR, aldaar.

IN LOSSING per VAN DE WIJNGAARD, eene Lading **Brusselsche KOLEN,** voor
A. C. VAN ASSENDELFT.

J. W. LE MARCHAND berigt de ontvangst van een ruim assortiment **echt Amerikaansche OVERSCHOENEN,** prima Kwaliteit. Dit soort is extra sterk, heeft een elegant fatsoen en wordt, door voordeeligen inkoop, tegen aanmerkelijk verminderden prijs aangeboden. Defecte Overschoenen worden van alle gebreken hersteld.

BESTE **Amerikaansche OVERSCHOENEN** tegen civielen prijs, bij BOASSON, Markt.

De ondergeteekende berigt bij deze aan zijne geachte Begunstigers, dat hij een eene GEZUIVERDE soort van zoogenaamde **GAS-OLIE** of **PORTUGENE** heeft ontvangen, tot den prijs van 55 cent per Kan, welke van alle lucht of stank ontdaan is en de tot hiertoe verkocht wordende verre overtreft.

NB. De gewone soort kost 50 cent de Kan.
M. KRUYSSE.

POMERANZEN-SPIRITUS
van H. Ketjen & Zoon te Doetinchem,

In Depôt voor Middelburg en omstreken bij DE ERVEN A. J. DRONKERS, Krommeweele.

Een Vader van een talrijk Huisgezin, door omstandigheden buiten verdiensten geraakt, wenscht zich hier of elders belast te zien met **Schrijfwerk** of andere bezigheden. Adres bij den Boekh. SIX DIJKSTRA, Gortstraat.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in December.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zondag	8	's morg.	7 ure.	Maandag	9	's morg.	9,45
Dingsdag	10	„	7	Woensdag	11	„	10,15
Donderdag	12	„	7,30	Vrijdag	13	„	6 ure.
Zondag	15	„	9,30	Maandag	16	„	7
Dingsdag	17	„	10,30	Woensdag	18	„	7
Donderdag	19	„	5,30	Vrijdag	20	„	9,30

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.